

Hodnocení: 4 body (ještě)

Lenka Marečková

333113@mail.muni.cz

BERRYMAN, E. (2005): Belief, apparitions, and rationality: The social scientific study of religion after Wittgenstein. *Human Studies*, 28: 15-39

Autor se ve článku pokouší přiblížit jiné pojetí sociálně-vědního zkoumání náboženské víry. Vychází přitom z etnometodologického rozšíření Wittgensteinova přístupu ke zkoumání religiozity: podle něj je náboženská víra utvářena skrze aktivity aktérů, kteří se snaží svoji víru kontinuálně definovat a „osmyslňovat“, čímž vytváří polymorfní charakter náboženské víry.

Tento přístup Berryman ukazuje na příkladu ženy, zakoušející mystické zážitky. Analyzuje různé pragmatické přístupy a nástroje, které žena využívá pro obhajobu pravdivosti a smysluplnosti těchto zkušeností. Na jednu stranu se žena považuje za realistku (což mimo jiné dokládá fotodokumentací stigmat jako faktického důkazu mystické zkušenosti), na druhou stranu se distancuje od „scientismu“, který se k těmto záležitostem staví skepticky. Zviditelňuje se tak paradoxní situace, kdy víra je v opoziční pozici vůči vědě, přesto její dokazování stojí na logice „holého faktu“, navíc za pomoci moderní technologie.

V závěru autor nicméně dodává, že tento výzkum se stále zabývá především kontextem víry a jejím dokazováním, nikoliv však její samotnou existencí.

Alternativní název: Fakticita víry: etnometodologické zkoumání religiozity